

Raadsvoorstel

Krediet aanleg parkeerterrein t.b.v. De Tocht Zwette VI
Zaaknummer: 2023-116915

Aan de gemeenteraad.

De Elfstedentocht terug in Leeuwarden

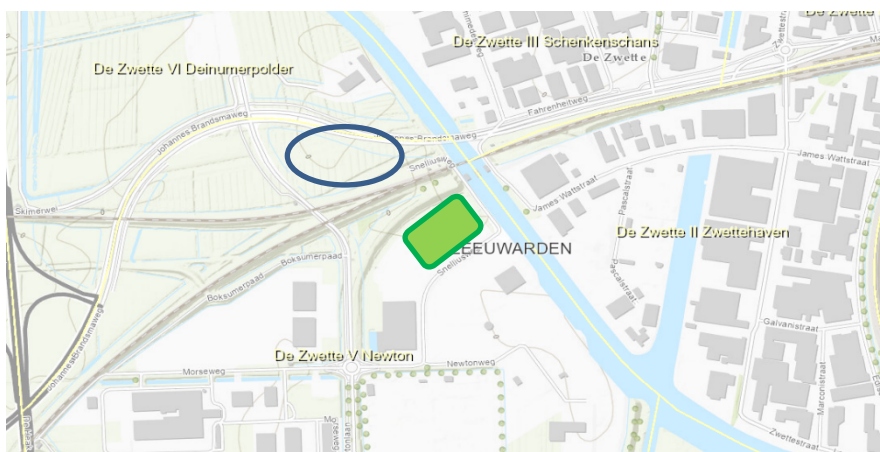
Sinds 2016 wordt er door een team van internationaal bekroonde theater- en musicalmakers gewerkt aan de beleving van de Elfstedentocht in een bijzondere vorm: Musical De Tocht. Speciaal voor dit grootschalig theaterspektakel wordt in Leeuwarden het 'Friso Theater' gebouwd dat plaats biedt aan 1460 bezoekers per voorstelling en voorzien is van een 360° graden ijsvloer van 2.000 m². Vanaf de start van de planvorming in 2016 is er direct groot draagvlak geweest bij gemeente Leeuwarden en Provincie Fryslân. De première van 'De Tocht' staat gepland op 1 oktober 2023.

Aanleiding gevraagd besluit

Gemeente Leeuwarden vindt het belangrijk dat Musical De Tocht haar plek vindt binnen de gemeentegrens van de officiële start- en finish van de Elfstedentocht en op Leeuwarder grondgebied de cultuurhistorische waarde van de Elfstedentocht kan overbrengen. Om hiertoe te komen heeft de gemeente in gezamenlijkheid met De Tocht B.V. gezocht naar een geschikte locatie. Na eerdere voorbereidingen op de locatie aan de Snekertrekweg heeft De Tocht B.V. ervoor gekozen een tijdelijk theater te bouwen op het bedrijventerrein De Zwette V langs de Newtonweg. De locatie op het bedrijventerrein De Zwette is vanuit verschillende perspectieven een geschikte locatie. Een belangrijk argument voor deze locatie is de goede bereikbaarheid van de musicallocatie voor bezoekers van buiten gemeente Leeuwarden door de Haak om Leeuwarden. Hierdoor wordt onnodige belasting van de stadsring voorkomen. Een voorwaarde voor een goede organisatie van het verkeer is dat er een goede parkeervoorziening wordt gerealiseerd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar een parkeervoorziening op loopafstand van het theater met voldoende capaciteit om het aantal bezoekers per voorstelling te kunnen verwerken.

De Tocht B.V. en gemeente Leeuwarden hebben gezamenlijk de voorkeur uitgesproken voor het realiseren van een parkeervoorziening op het bedrijventerrein De Zwette VI, in de oksel van de Johannes Brandsmaweg, de Newtonlaan en het spoorviaduct met een looproute van het parkeerterrein naar het theater onder het spoorviaduct door, zie Figuur 1.

De Tocht B.V. heeft de gemeente verzocht om dit parkeerterrein voor De Tocht B.V. aan te leggen en aan De Tocht B.V. beschikbaar te stellen middels een huurovereenkomst met een huursom op basis van de grondwaarde en de aanlegkosten.

Figuur 1, locatie tijdelijk theater (groen) en parkeerterrein (blauw)

Achtergrondinformatie

Musical De Tocht is gedurende het seizoen 2023-2024 zeven of acht keer per week te zien verspreid over vijf dagen per week. De Tocht B.V. beschrijft de missie van Musical De Tocht als volgt: *De Elfstedentocht is meer dan schaatsen alleen. Het vormt een deel van de lokale, regionale en zelfs nationale identiteit en brengt ons samen. Musical De Tocht heeft daarom de missie om die Elfstedentocht voort te laten leven in de herinnering van huidige en komende generaties.* (Bron: Brochure Musical De Tocht).

Voorliggend proces

Gemeente Leeuwarden en Provincie Fryslân zijn sinds de start van de planvorming in 2016 betrokken bij Musical De Tocht. Zowel de gemeente als de provincie hebben het gedachtegoed achter de vertoning van de Elfstedentocht als voorstelling op grote culturele waarde geschat en dit initiatief op diverse manieren gesteund en gestimuleerd;

- In de planvormingsfase zijn diverse innovatiebudgetten aan Stichting Beleef en Herinner als voorloper van De Tocht B.V. toegekend;
- Ondersteuning bij planologische en organisatorische vraagstukken;
- De culturele meerwaarde van Musical De Tocht is meermaals publiekelijk benadrukt.

Stand van zaken en planning

De bouw van het tijdelijk theater op het bedrijventerrein De Zwette V loopt op schema. Op 13 april jl. werd het hoogste punt van het tijdelijk theater bereikt. In de periode daarvoor werd onder grote belangstelling van lokale, regionale en landelijke pers de complete cast bekend gemaakt in de Elfstedenhal.

De komende periode wordt het tijdelijk theater afgebouwd. De inrichting met techniek en decor wordt vanaf half mei gestart om vervolgens vanaf half augustus de repetities in het theater voort te zetten. Op 15 september 2023 vindt de eerste try-out plaats en op 1 oktober 2023 staat de première gepland.

Ook in de omgeving van het tijdelijk theater worden er de komende zomer voorbereidingen getroffen. Zo worden er voor het tijdelijk theater mindervaliden parkeerplaatsen, fietsenstallingen en een looproute naar het nog te realiseren parkeerterrein aangelegd. De gemeente treft op dit moment voorbereidingen om een tijdelijk parkeerterrein beschikbaar te stellen op het bedrijventerrein De Zwette VI.

Parkeerbehoefte

Op basis van vergelijkend onderzoek is ervan uitgegaan dat een groot deel van de musicalbezoekers per auto naar het theater zal reizen en er gemiddeld drie personen per auto vervoerd worden. Naast vervoer per auto zal er ook gebruik gemaakt worden van vervoer per fiets (lokaal), per openbaar vervoer en per georganiseerde busarrangementen. De combinatie van deze mogelijke vervoersmix, de theatercapaciteit en het aantal voorstellingen (inclusief speeldagen met middag- en avondvoorstelling) leidt ertoe dat er van uitgegaan wordt per speeldag tussen de 250 en 500 auto's en maximaal 12 bussen te verwachten.

Beoogd effect

De realisatie van een parkeervoorziening op het bedrijventerrein de Zwette VI leidt op hoofdlijnen tot twee positieve effecten;

- De parkeervoorziening maakt het mogelijk dat Musical De Tocht wordt gerealiseerd in Leeuwarden. Hieruit voort vloeien tal van positieve gevolgen voor de stad en regio.
- De parkeervoorziening kan in de nabije toekomst positieve kansen bieden voor gemeentelijke ambities rondom parkeervoorzieningen, P+R locaties en mobiliteitshubs. Dit zal onderdeel zijn van het op te stellen Beleidskader Mobiliteit.

Positieve effecten voortvloeiend uit Musical De Tocht in Leeuwarden

In de businesscase van Musical De Tocht wordt gericht op het geografisch afzetgebied bestaande uit Nederland en België. Marktonderzoeksbureau Direct Research uit Amsterdam deed in opdracht van de Stichting Beleef & Herinner onderzoek naar het marktpotentieel binnen het Fries-Nederlandse publiek voor een spektakelmusical over de Elfstedentocht. *Daaruit blijkt dat mensen massaal vanuit alle provincies naar Leeuwarden willen komen, maar ook dat ze langer willen blijven om meer van Friesland als provincie en de 11 steden te beleven. Op basis van het onderzoek verwacht Direct Research een initieel marktpotentieel van 466.000 bezoekers. Inmiddels zijn er - nog ver voor de première op 1 oktober 2023 - al meer dan 30.000 kaarten verkocht (met bezoekers uit alle provincies).*

Stichting Beleef & Herinner en daaruit voortvloeiend productiebedrijf De Tocht B.V. is vanuit de Friese Mienskipgedachte opgericht om het gedachtengoed van de Elfstedentocht als cultureel erfgoed op een hedendaagse manier onder de aandacht te brengen. Dit is gebaseerd op de volgende vier pijlers:

TOERISME/ECONOMIE: *speciale arrangementen vanuit de 11-Steden met lokale ondernemers in de horeca, logistiek en leisure. Meer dan 300.000 nieuwe wintertoeristen per jaar naar heel Friesland, meer dan 2500 nieuwe arbeidsplaatsen, meer dan 300 leerplekken voor studenten in horeca, eventmanagement en media en een jaarlijkse financiële impuls voor Friesland van € 35 miljoen.*

CULTUUR: *interactieve (foyer-)tentoonstelling en radiozender met onder meer historische schaatsverhalen die ook vaak vandaag de dag als rode draad door de Friese cultuur verweven zijn en het ontstaan van de Elfstedentocht laten zien.*

SPORT: *sportstimuleringsprogramma's in samenwerking met Sport Fryslân ter promotie van Friese sporten in het algemeen en de schaatssport in het*

bijzonder.

EDUCATIE: meer dan 10.000 kinderen op Friese basisscholen op interactieve wijze leren over hun erfgoed, klimaatverandering, duurzaamheid en circulariteit. Onder andere met Kunstkade en met financiële steun van EU Erasmus+. (Bron: Brochure De Tocht)

Op dit moment zijn er diverse concrete stappen gezet om uiting te geven aan deze pijlers. Zo organiseert De Tocht B.V. diverse arrangementen waar (horeca)ondernemers uit Leeuwarden en Friesland gebruik van kunnen maken en op aan kunnen sluiten. Er zijn al diverse partnerships gesloten met Leeuwarder hotels zoals Post-Plaza Hotel en Grand Café, WestCord WTC Hotel Leeuwarden, Van der Valk Leeuwarden, het Oranjehotel en een aantal hotels in bijvoorbeeld Dokkum en Bolsward.

Tevens zijn er arrangementen afgesloten met touroperators die een totaalbeleving gaan aanbieden, bestaande uit een bezoek aan Musical De Tocht gecombineerd met een bezoek aan de Leeuwarder binnenstad, Leeuwarder musea en horeca.

Ook is De Tocht B.V. inmiddels gestart met het educatietraject en is de radio-uitzending opgenomen. Tot slot buigt De Tocht B.V. zich samen met gemeente Leeuwarden en de Stichting Binnenstadsmanagement over goede verbindingen (zowel in de vorm van fysieke verbindingen als activiteiten en thematische verbindingen) tussen de Leeuwarder binnenstad en de musicallocatie.

Planologie

Ten behoeve van de aanleg van het tijdelijk parkeerterrein op bedrijventerrein De Zwette VI, met bestemming Bedrijventerrein - Uit te werken -, is een vergunningaanvraag tijdelijke afwijking bestemmingsplan ingediend. De vergunning wordt naar verwachting halverwege juni verleend.

Financiën en risico's

De parkeervoorziening wordt aangelegd conform het definitief ontwerp (bijlage I). Voorgesteld wordt om hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 500.000 en in 3 jaar af te schrijven. De hiermee gepaard gaande kapitaallast ten bedrage van € 166.667 per jaar kan worden gedekt uit de bijdrage van De Tocht op basis van de gebruikersovereenkomst.

Gemeente Leeuwarden en De Tocht BV zijn een huurovereenkomst en demarcatielijst overeengekomen met een huursom bestaande uit de grondwaarde ad. € 32.775 vermeerderd met een gebruikersvergoeding van € 166.000 per jaar gedurende de looptijd van drie jaar, gevolgd door een huursom bestaande uit de grondwaarde ad. € 32.775,- voor elk volgend jaar na de eerste drie jaar.

De huursom wordt betaald voor het gebruik van het terrein. Voorgesteld wordt om deze bijdrage ten gunste te brengen van het product Grondbeleid voor de bekostiging van de eigenaarslasten.

Risico's

De huurovereenkomst tussen gemeente Leeuwarden en De Tocht B.V. kent een looptijd van drie jaar. Ondanks de prognoses en de goedlopende kaartverkoop voor de start van het eerste seizoen, bestaat het risico dat Musical De Tocht de periode zoals genoemd in de huurovereenkomst niet vol maakt. Hiermee hangt samen het risico dat een deel van de investeringskosten niet wordt terugbetaald.

Risicobeheersing

De Tocht B.V. heeft gemeente Leeuwarden toegezegd inzicht te bieden in de exploitatie van het parkeerterrein. Tevens heeft De Tocht B.V. de volgende informatie met ons gedeeld:

“De Tocht heeft in het eerste speelseizoen een positieve liquiditeit. In de exploitatie is er voldoende ruimte om de kosten die er zijn te dekken. Dit is mede te danken aan de recente verhoging van de toegangsprijzen en de wijziging van de rangindeling die we eind maart 2023 hebben doorgevoerd. Hiermee zijn de verhoogde kosten door prijsstijgingen van de afgelopen maanden gedekt. Op basis van de kaartverkoop tot heden en een normale exploitatie daarvan voor het gehele seizoen is het zeker realistisch te noemen dat we een bezoekersaantal van 350.000 zullen behalen. Hierdoor zal het resultaat van de show in seizoen 1 na afschrijving van alle investeringskosten ruim positief zijn.”

Gemeente Leeuwarden zal tevens in aanloop naar het Beleidskader Mobiliteit onderzoeken op welke manieren de te realiseren parkeervoorziening multifunctioneel gebruikt kan worden.

Vervolgacties op hoofdlijnen

Gemeente Leeuwarden/ bouwteam start na besluitvorming medio juli 2023 met de aanleg van de parkeervoorziening.

Leeuwarden, 6 juni 2023,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*